

Mezinárodní konference

Jinakost společných dějin a přítomnost naší minulosti

Velké Bílovice hostily ve dnech 23. - 26. září 2009 mezinárodní konferenci s tématem „**Jinakost společných dějin a přítomnost naší minulosti**“ s podtitulem „**Historické dědictví střední Evropy 20. století jako součást evropské diskuse o výuce dějepisu**“.

Kulturní i politické sbližování evropských národů, které odstartoval pád berlínské zdi, je stále v pohybu. Samotná existence Evropské unie je nejen významným výsledkem onoho sbližování, ale dnes rovněž i motorem další integrace. Ve spojené Evropě nehledáme pouze prostor pro společnou diskusi nad aktuálními problémy dneška, vedeme zároveň diskuse nad interpretací minulosti. Dnes, snadněji než kdy dříve, je to možné.

Společná minulost a odlišný výklad dějin jsou dlouhodobou výzvou k hledání nových společných cest. Proto se **Dům zahraničních služeb Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, Karlova univerzita Ústav českých dějin Filozofické fakulty, Univerzita Komenského Katedra historie Pedagogické fakulty, Masarykova univerzita katedry historie Pedagogické fakulty a dalších spolupořádajících subjektů** rozhodly pod záštitou **ministřiny školství PhDr. Miroslavy Kopicové a vicepremiéra vlády SR doc. PhDr. Dušana Čaploviče, DrSc., pod záštitou Rady Evropy**, s podporou **Mezinárodního vyšegrádského fondu** uspořádat konferenci, která jednak přispěla do diskuse na toto významné a velmi aktuální téma, a jednak propojila teoretické roviny akademické obce s praxí učitelů a učitelek na praktických workshopech.

Účastníky konference byli především pedagogičtí pracovníci a pracovníci ZŠ a SŠ, dále zde byli zástupci akademické obce z ČR, Polska, Slovinska, Velké Británie, Maďarska, Rakouska a Slovinska, nechyběli ani zástupci Policie ČR a neziskových organizací. Rovněž zvolení místa konference mělo vzhledem k regionálním zvláštnostem, kulturním zvyklostem a blízkostí hranic tří států, které se na pořádání konference podílely, symbolický význam.

Témata přednášek byla vybrána nesmírně pečlivě. Jeden z největších ohlasů na své přednášky sklídl prof. Zdeněk Beneš (FF UK Praha) s příspěvkem „Výzvy a mementa historických mezníků dějin střední Evropy“, který odborně ale s vtipem sobě vlastním shrnul významné události a počiny znázorněné jako stereotypy v dějinách střední Evropy až po současnost. Jeho přednáška byla obohacena řadou fotografií. Jakým způsobem se stereotypy zobrazují v prostorové představivosti při výuce v středoevropském regionu ukázal doc. Ivan Halász (Katolícka univerzita Petra Pázmánya, Budapest Corvinus University), již použití terminologie odkazuje k určitému stereotypu a doc. Halász vedl posluchače ke kořenům těchto stereotypů.

Výbornou a vyváženou analýzu slovinských dějin 20. století v rozporuplných dějinách Balkánu představili prof. Janez Cvirn (Filozofská fakulta Univerze, Ljubljana) a doc. Jure Gašparič (Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana). Tato analýza zaujala precizností a přesným pojmenováním faktů.

Přednáška doc. Františka Čapky (PdF MU Brno) nesla název „Odsun německého obyvatelstva a znovuosídlování jižní Moravy 1945 - 1947“ a podrobně mapovala osudy a životy německého obyvatelstva. Ve své přednášce se zamýšlel nad jednotlivými aspekty odsunu spolu s prolínáním regionálních specifik a politické situace. Jeho přednáška byla obohacena o postřehy z dlouholeté pedagogické činnosti.

Dr. Michał Jarniecki (WPA-UAM, Kalisz-Poznań) dokázal odhalit specifické vnímání polské historické paměti z období 2. světové války, obohacené o podnětné nadnárodní postřehy.

Velmi přínosná byla rovněž prezentace odborníka na extremismus doc. Miroslava Mareše (FSS MU Brno), který nastínil především využití teoretických znalostí z prostředí extremistické scény ve výuce a strukturoval formy pedagogických postupů proti pravicovému extremismu.

Příspěvek Chrise Rowea, experta Rady Evropy pro tuto oblast, patřil rovněž k nejkladněji hodnoceným. Chris Rowe se zaměřil na komparaci jednotlivých dějinných událostí v kontextech lokálních, regionálních a národních historií daného státu s přihlédnutím k věkovému zjednodušení a zpřístupnění žákům.

Též ostatní přednášející vystoupili s kvalitními příspěvky a dotvořili tak vysokou úroveň konference - viz program.

„Workshopová část“ byla kladně zmiňována v závěrečných hodnoceních účastníků. Vyzdvihovali především velké uplatnění získaných zkušeností pro praxi a vysokou kvalitu vedoucích jednotlivých workshopů, kterými byli PhDr. Dagmar Hudecová z Národního institutu pro další vzdělávání („Cílové struktury školního dějepisu a strategie jejich dosahování“), Mgr. Susana Guček-Cvirn z Osnovna šola Savsko naselje („Výzva: Syntetický model dějin střední Evropy“) a doc. Viliam Kratochvíl z Katedry všeobecných dějin FF UK, Bratislava („Extrémy a jejich interpretace z hlediska multikulturality“).

Prolínání teoretické a praktické roviny bylo zúčastněnými vnímáno velmi pozitivně a navazovalo na zkušenosti z předchozích úspěšných konferencí, konaných na Slovensku. Na letošní konferenci – která byla již čtvrtá v pořadí a na níž bylo možné porovnávat jak různé metody a formy výuky, tak rozličné interpretační vzorce středoevropských zemí, svázaných v minulosti mnohými pouty, ale také často rozdělovaných řadou bolestivých momentů ve společné historii – bude v roce 2010 navazovat plánované setkání v Polsku ve městě Kalisz.

